

NVKP DOSSIERS: HEPATITIS B

INHOUD

Inleiding.....	2
Ziektebeeld.....	2
Besmetting	2
Vaccinatie.....	3
Vaccin	3
Risicogroepen.....	4
Behandeling.....	4
Wist u dat...?	4
Bronnen.....	5

DISCLAIMER

Hoewel de NVKP elk dossier met de grootst mogelijke zorgvuldigheid heeft geformuleerd, stelt de NVKP zich niet aansprakelijk voor eventuele onjuistheden die staan vermeld. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de informatie in dit dossier.

Gebruik van de teksten is toegestaan, mits de bron, de NVKP, wordt vermeld. De NVKP neemt geen verantwoordelijkheid voor de consequenties van het gebruik van de geboden informatie.

Alleen dankzij uw steun kunnen wij ook in de toekomst u van deze informatie blijven voorzien. Meldt u aan, word nu lid.

INLEIDING

Hepatitis B is een ziekte die de lever aantast. De ziekte wordt doorgegeven door het bloed en door andere lichaamssappen. Meestal geneest de ziekte vanzelf. De ziekte maakt sinds 2003 deel uit van het Rijksvaccinatieprogramma, en kinderen van ouders uit landen waar de ziekte veel voorkomt worden er doorgaans tegen gevaccineerd. Per 1 augustus 2011 is het hepatitis B vaccin aan het DaKTP-Hib vaccin toegevoegd en wordt deze samengestelde cocktail aan alle baby's van 2 maanden aangeboden.

ZIEKTEBEELD

Hepatitis B is een ontsteking van de lever (hepatitis) die wordt veroorzaakt door het hepatitis B-virus. Het merendeel van de mensen die geïnfecteerd zijn met hepatitis B heeft geen klachten. Als er wel ziekteverschijnselen optreden, gebeurt dit meestal één tot zes maanden na de besmetting. Als iemand ziek wordt van hepatitis B, wordt dit ook wel acute hepatitis B genoemd.

Acute hepatitis B begint met moeheid, een 'griepgevoel', weinig eetlust en buikklachten. Daarna kunnen de huid en het oogwit geel worden (geelzucht), de urine donker en de ontlasting lichtgekleurd. De klachten duren enkele weken tot drie maanden. Soms wordt de lever ernstig aangetast. Een hepatitis B patiënt is genezen als de klachten verdwenen zijn en als er beschermende antistoffen in het bloed aanwezig zijn.

Vijf tot tien procent van de mensen die geïnfecteerd zijn met hepatitis B wordt drager. Bij hen blijft het virus in het lichaam en worden er geen antistoffen gevormd. Baby's die rond de geboorte door hun moeder zijn geïnfecteerd, hebben een grotere kans drager te worden. Draggers hebben meestal geen klachten, maar zijn wel besmettelijk voor anderen. Bij sommige dragers blijft de lever chronisch ontstoken (chronische hepatitis), met of zonder klachten. Uiteindelijk kan de lever dan ernstig beschadigd raken.

BESMETTING

Besmetting met het hepatitis B virus kan ontstaan wanneer bloed of genitale vloeistoffen van iemand die een infectie heeft of drager is in het lichaam van een ander komt. In Nederland draagt één op de 200 inwoners (0,5% van de bevolking) het hepatitis B virus bij zich.

Besmetting kan op de volgende manieren gebeuren:

- als besmet bloed terechtkomt op een huidwondje of in het slijmvlies
- wanneer iemand zich prikt aan een besmette injectienaald
- bij acupunctuur, piercing, tatoeage en het 'schieten' van oorbelgaatjes (of andere technieken die de huid doorboren) met een besmette naald
- bij bijten of gebeten worden (tot bloedens toe) door geïnfecteerde personen
- door het hergebruik van besmette injectienaalden van anderen (zoals bij drugsgebruikers)
- door gemeenschappelijk gebruik van tandenborstel, scheermesje of scheerapparaat (klein risico)
- door onveilig seksueel contact (seks zonder condoom of beflapje) met iemand die een infectie heeft

Nederlandse Vereniging Kritisch Prikken
www.nvkp.nl

- bij de geboorte, een vrouw die geïnfecteerd is met het hepatitis B virus kan de baby besmetten tijdens de geboorte.

De meeste infecties ontstaan door contact met besmet bloed of andere lichaamsvloeistoffen waar zichtbaar bloed in aanwezig is. Het hepatitis B-virus wordt niet overgedragen door handen schudden, zoenen, samen eten, gezamenlijk gebruik van servies, gebruik van hetzelfde toilet of insectenbeten

VACCINATIE

Het vaccin maakt sinds augustus 2011 deel uit van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) en wordt op het consultatiebureau gegeven op de leeftijd van 2, 3, 4 en 11 maanden. Vanaf 2003 tot 2011 werd het vaccin alleen aan die baby's gegeven van wie de ouders uit een land of gebied komen waar hepatitis hoog endemisch was.

Op grond van de prevalentie van dragerschap van HBV onderscheidt de Wereldgezondheidsorganisatie drie klassen van landen en regio's. Nederland behoort tot de zogeheten laag endemische landen, waarin de prevalentie van dragerschap minder dan twee procent bedraagt. In het grootste deel van de wereld is hepatitis B echter middel endemisch (prevalentie twee tot acht procent), of hoog endemisch (prevalentie acht procent of meer).

Aan de hand van een negatieve landenlijst is bekend waar hepatitis veel voorkomt. Deze landen zijn; Andorra, Australië, Bahamas, Barbados, België, Bermuda, Canada, Chili, Colombia, Costa Rica, Cuba, Cyprus, Denemarken, Duitsland, El Salvador, Estland, Finland, Frankrijk, Hongarije, Ierland, Luxemburg, Mexico, Monaco, Nicaragua, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Oostenrijk, Paraguay, Peru, San Marino, Sri Lanka, Slowakije, Tsjechië, Uruguay, IJsland, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten, Zweden en Zwitserland.

VACCIN

Momenteel zijn er 2 Hepatitis B vaccins op de markt namelijk; HB-VAX-PRO (Aventis/PMMSD) en Engerix-B (GSK/KB). HB-VAX-PRO is sinds 1983 op de markt onder de merknamen Ambirix en Twinrix en wordt zowel tegen Hepatitis A en B gebruikt. Het combi-vaccin DaKTP-Hib-HepB is Infanrix hexa.

Van Hepatitis B-vaccins kennen we de volgende bijwerkingen:

- braken
- duizeligheid
- hoofdpijn
- koorts
- malaise
- misselijkheid,
- vermoeidheid
- pijn op de plaats van de injectie, roodheid en zwelling.

Mogelijk schaadt het vaccin de myelineschede (beschermende laag rond ruggenmerg) wat op langere termijn kan leiden tot Multiple Sclerose. Het vaccin heeft mogelijk effect op het stimuleren van de aanmaak van Interferon wat een verband heeft met het ontstaan van diabetes. Vermoeidheid die lang aanhoudt en lijkt op het vermoeidheidssyndroom.

Hepatitis B vaccins bevatten toegevoegde, potentieel giftige stoffen:
Aluminiumhydroxide, Aluminiumfosfaat, Formaldehyde, 2-fenoxyethanol, Polysorbaat, Neomycinesulfaat, Tris- en fosfaatbuffer.

RISICOGROEPEN

Iedereen die hepatitis B nog niet gehad heeft, kan hepatitis B oplopen. Mensen die bij drugsgebruik naalden of spuiten met anderen delen, mensen met onbeschermd wisselende seksuele contacten en mensen met onbeschermd (anale) seksuele contacten lopen extra risico op besmetting. Ook patiënten en hulpverleners die veel in contact komen met bloed lopen extra risico op besmetting.

BEHANDELING

Meestal geneest hepatitis B vanzelf. Een hepatitis B patiënt is genezen als de klachten verdwenen zijn en als er beschermende antistoffen in het bloed aanwezig zijn. Deze antistoffen geven levenslange bescherming. Bij sommige dragers blijft de lever chronisch ontstoken (chronische hepatitis B), met of zonder klachten. Uiteindelijk kan de lever dan ernstig beschadigd raken. Soms helpen medicijnen om de hoeveelheid virus in het bloed te beperken.

Ter preventie kan het vaccin tegen hepatitis B gebruikt worden. Er worden 3 injecties gegeven waarna de hoeveelheid antistoffen aanwezig in het bloed gemeten wordt (de 'titer'). Als deze niet voldoende is kan nog een injectie gegeven worden. Dit heet booster en kan tot maximaal 6 injecties. Andere manieren om een besmetting te voorkomen zijn vooral veilige seks en hygiëne. Zie ook www.tinusmits.nl

WIST U DAT...?

- ongeveer 90% van de volwassenen die besmet raken met Hepatitis B dit zonder complicaties doorstaan.
- hoe hoger de koorts is, hoe minder kans op latere complicaties en hoe meer kans op levenslange immuniteit.
- het gebruik van vaccins op basis van DNA technieken nog relatief jong is en men niet weet wat de gevolgen op lange termijn kunnen zijn.
- bij zuigelingen geen titer bepaald wordt. Dit betekent mogelijk dat een aantal geen of niet voldoende antistoffen heeft en daarmee niet beschermd is. Als ouder denkt u echter dat dit wel het geval is.
- de introductie van een vaccin altijd betekent dat er op termijn herhaald moet worden.
- er nog vele andere virussen zijn die leveraandoeningen kunnen veroorzaken (A, C, D, E, F, G).

Nederlandse Vereniging Kritisch Prikken
www.nvkp.nl

- Frankrijk en Amerika terughoudend zijn wat betreft het Hepatitis B vaccin vanwege de mogelijke gevolgen. In Frankrijk hebben twee verpleegkundigen de producent van het vaccin GlaxoSmithKline aangeklaagd. Zij hebben na het vaccin allebei Multiple Sclerose ontwikkeld. De rechtbank heeft beide verpleegkundigen in het gelijk gesteld en hen een schadevergoeding toegekend.

BRONNEN

- RIVM; <http://www.rivm.nl/cib/infectieziekten-A-Z/infectieziekten/HepatitisB/index.jsp>
- Tinus Smits; www.tinussmits.com
- Nationaal Hepatitis Centrum; www.hepatitis.nl
- Mercola; www.mercola.com
- National Vaccin Information Centre; www.nvic.org
- New England Journal of Medicine ; <http://content.nejm.org/cgi/content/full/344/5/319>